Mendelova univerzita v Brně

13. 5. 2011, Brno

Připravila: Vendula Jičínská

NIKAZAM

„Posílení konkurenceschopnosti absolventů MENDELU v oblasti rozvojové spolupráce a managementu přírodních zdrojů v zemích třetího světa“

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mendelova univerzita v Brně

13. 5. 2011, Brno

Připravila: Vendula Jičínská

ROZVOJOVÉ PROBLÉMY ZAMBIE

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ZAMBIE – ZÁKLADNÍ INFORMACE

Hlavní město: Lusaka

Rozloha: 752 618 km2

Populace: 12 935 000

Oficiální jazyk: angličtina

Měna: Zambijská kwacha

Hlava státu: prezident – Rupiah Banda

Nezávislost: 24. října 1964

HDP: 1,247 amerických dolarů

Index lidského rozvoje: 0, 434 (165. pořadí na světě)

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Luvua R.
Lake Tanganyika
Lomami R.
Lulua R.
Lake Upemba
Lake Mweru
Mpulungu
Mbala
Tanzania
Lufuba R.
Kasai R.
Lubilash R.
Dem. Rep. of Congo
Lufira R.
Nchelenge
Mporokoso
Kalungwishi R.
Mumpolokoso
10°
Lubudi R.
Luapula R.
Kasama
Isoka
Lake Bangweulu
Chambeshi R.
Lualaba R.
Mansa
Luangwa R.
Zambeze R.
Mwinilunga
Mpika
Mwafwe R.
Solwezi
Chililabombwe
Angola
Chingola
Mufulira
Lundazi
Kitwe
Ndola
Kabompo R.
Luswishi R.
Luanshya
Bua R.
Serenje
Lunga R.
Zambezi
ZAMBIA
Chipata
Malawi
Dongwe R.
Kafue R.
Kapiri Mposhi
Lunsemfwa R.
Petauke
Lilongwe
Kabwe
Kalabo
Kaoma
15°
Mumbwa
Mongu
Mozambique
Zambezi R.
Namwala
Lusaka
Kafue
Feira
Senanga
Kataba
Mazabuka
Chirundu
Monze
Cuando R.
Machili R.
Manyame R.
Mazowe R.
Mulobezi
Choma
Lake Kariba
N
Kalomo R.
Kalomo
Sesheke
Kabanga
Luiana R.
Kazungula
Sanyati R.
Harare
Namibia
Livingstone
Caprivi Strip
Sengwa R.
Zimbabwe
Pungoè R.
Shangani R.
Save R.
Okavango Delta
Botswana
25°
©1997 MAGELLAN Geographix℠
(805) 685-3100 www.maps.com
30°
0 150 km
0 100 mi

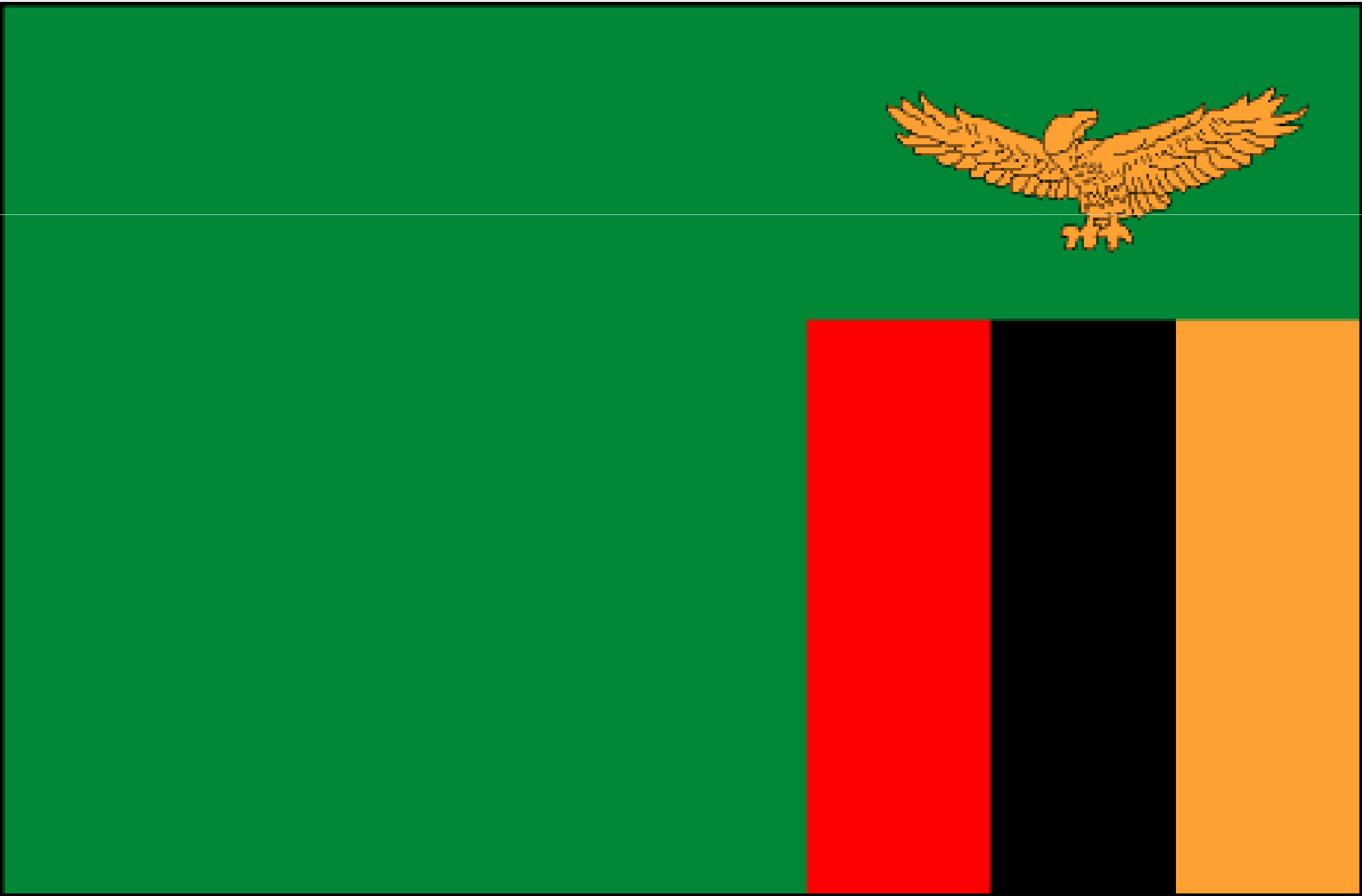

ZAMBIE – ZÁKLADNÍ INFORMACE

Náboženství:

- 72,0 % křesťané, z toho cca 26 % katolíci
- 27,0 % tradiční africká náboženství,
- 0,3 % islám,
- 0,7 % ostatní náboženství.

Podnebí:

- listopad-duben (březen): teplé deštivé počasí (časté lijáky a bouřky);
- květen-srpen:suché, chladnější počasí
- září-listopad: suché, horké počasí

Kmeny:

- přes 70 jazyků skupiny Bantu
- Nejpoužívanější: Bemba, Kaonde, Nyanja, Lozi, Tonga

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SOCIÁLNÍ UKAZATELE

Věková struktura:

0-14: 45,7%,

15-64: 51,9%,

65+: 2,4%

- **Porodnost(počet dětí na 1 ženu): 5,6 dětí**
- **Úmrtnost: 21,46 zemřelých na 1000 ob./rok**
- **Přirozený přírůstek: 2, 3% (odhad. 2007)**
- **Střední délka života při narození: 45 let**
- **Chudoba: 68% obyvatel pod hranicí chudoby**

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SOCIÁLNÍ UKAZATELE

Gramotnost: 70% populace

HIV pozitivní: 1 100 000 (15% obyvatelstva)

Asi pětina dětí zemře do pěti let

Počet sirotků: cca 1 000 000

Z toho kvůli HIV/AIDS: cca 600 000

Počet dětí zapsaných do 1. třídy: 94%

Počet dětí zapsaných na střední školu: 42%

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

EKONOMICKÉ UKAZATELE

- Zambie je 17. nejzadluženější zemí světa s dluhem šesti miliard amerických dolarů.
- Míra nezaměstnanosti – přibližně 50 %
- 38 % obyvatel žije ve městě
- 22% obyvatel má telefon
- 5% obyvatel má přístup k internetu
- Hlavně těžební průmysl: měď, polodrahokamy (Zambie není bohatá na diamanty ani zlato), dále hydroenergetika, potravinářský a textilní průmysl
- Hlavní způsob obživy: drobné zemědělství, drobný prodej

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zain
Top Up Here

HLAVNÍ ROZVOJOVÉ PROBLÉMY

Chudoba:

- Patrná především v chudých městských čtvrtích
- Nejsou slamy
- Přináší civilizační problémy – materialismus, alkoholismus

HIV/AIDS epidemie:

- Stigma
- Vymírá produktivní populace (25-40 let)
- Nemá, kdo předávat zkušenosti a znalosti
- Návazné nemoci: tuberkulóza, malárie
- Absolutní nefunkčnost opatření

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEX with me
doesn't cure
AIDS!
TOTAL

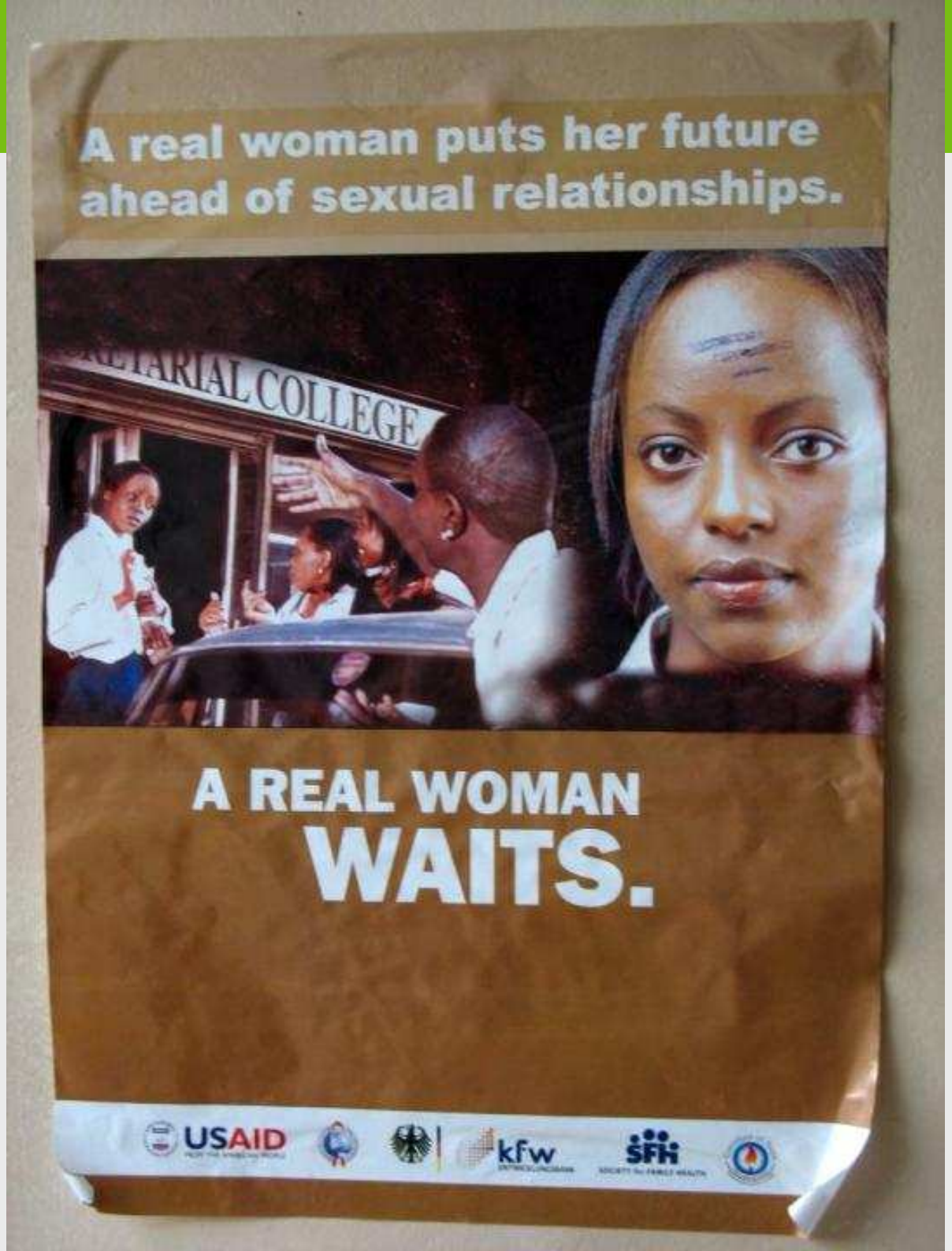
A real woman puts her future ahead of sexual relationships.
A REAL WOMAN
WAITS.
USAID
kfw
SFH

HLAVNÍ ROZVOJOVÉ PROBLÉMY

Sirotci:

- **Rozpad široké rodiny, směřování k nukleární rodině – velký problém**
- **Děti ulice**

„Demokracie“ – korupce:

- **Korupce na všech místech – od prezidenta po příslušníky policie**
- **Nemožnost dovolání se práva**
- **Populistické volební kampaně, násilí**

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HLAVNÍ ROZVOJOVÉ PROBLÉMY

Zdravotní péče

- Kliniky ve velké vzdálenosti
- Nevybavenost , nízká kvalifikace pracovníků
- velmi nákladná

Školní systém

- Zdarma základní školství, ale nutné platit uniformu a školní pomůcky
- Drahá střední škola
- Vysoké školy nedosažitelné
- Problém s učiteli ve venkovských oblastech
- problémy s počtem učitelů (HIV)

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

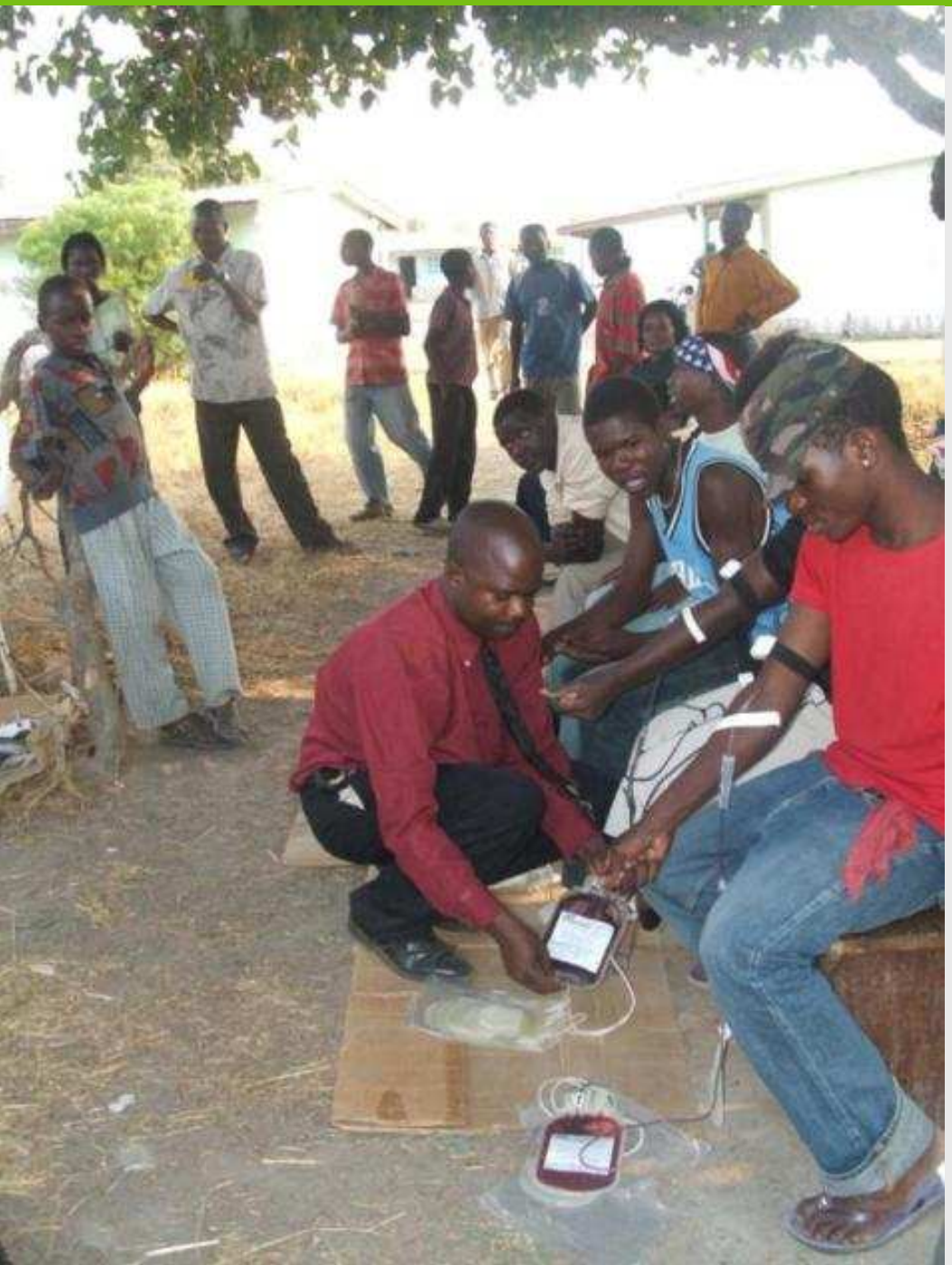

HLAVNÍ ROZVOJOVÉ PROBLÉMY

SKRYTÉ PROBLÉMY:

- **Zneužívání dětí**
- **AIDS stigmata a pověry**
- **Nevěra**
- **Netečnost vůči okolí**

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CHILD SEXUAL ABUSE
STOP IT NOW!
CALL TOLL FREE
HURCK RD

NJOVU

- **Založena v červenci 2009 bývalými dobrovolníky**
- **Původním cílem podporovat vyšší vzdělávání v Zambii**
- **Nyní také děti ulice a HIV/AIDS problematika**

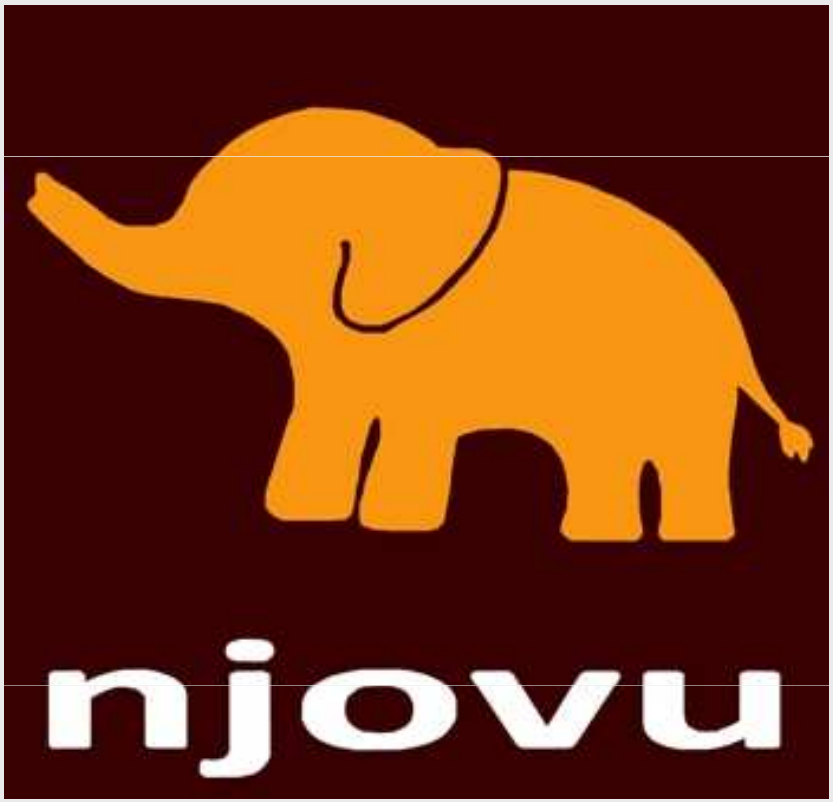

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NJOVU - cíle

- zajistit absolventů základních a středních škol učňovské vzdělání
- podporovat studenty při studiu na vyšších a vysokých školách
- vzdělávat učitele s cílem vytvořit studentům optimální podmínky pro výběr budoucího povolání
- Poskytnou zázemí dětem ulice v chudých městských čtvrtích, a předejít tak sociálně-patologickým návykům
- Asistovat HIV pozitivním lidem a podílet se na jejich zapojení do komunity
- informovat českou veřejnost o rozvojové problematice
- pořádat kulturní a společenské akce s cílem přiblížit zambijskou kulturu a zvýšit porozumění

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PROJEKTY

1. Centrum neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit pro děti ulice
2. Adopce na dálku
3. Centrum domácí ošetřovatelské péče pro HIV pozitivní
4. Řemeslné kurzy - pekárna

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CENTRUM CHIBOLYA

Myšlenka projektu:

- **neformálně poskytnout základní vzdělání, včetně osvojení si hygienických a sociálních návyků, které se děti nemohou získat ve svých rodinách**

- **motivuje je k efektivnímu trávení volného času a nabízí jim jeho kvalitní naplnění, a tím předchází sociálně patologickým jevům.**

- **Úzká spolupráce s komunitou – zapojení místních (snaha o získání pocitu, že se jedná o jejich projekt)**

- **Navázání na projekt Adopce na dálku**

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CENTRUM CHIBOLYA - aktivity

Centrum provozuje tyto služby:

1. **Neformální škola pro děti, které nenavštěvují oficiální školu z důvodu nedostatečného finančního zázemí, nedostupnosti školního vzdělání z hlediska vzdálenosti nedostatku příležitostí nebo nezájmu způsobeného psychickým stresem (porucha soustředěnosti, hyperaktivita)**
2. **Předškolní výuka**
3. **Volnočasové odpolední aktivity**
4. **Kulturní program**
6. **Workshopy pro místní obyvatele compaundu**

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

BRAIN

kik
kik
kik
kik
kik
kik
kik
kik
kik

CENTRUM CHIBOLYA – cílové skupina

- **Děti ze skupiny tzv. orphans and vulnerable children (sirotci a zranitelné děti)**

- **Jsou to děti postiženy rozvojovými problémy – především HIV/AIDS a chudobou**

- **Kromě sirotků sem patří děti z chudých venkovských poměrů, děti týrané, sexuálně zneužívané, děti z rozvrácených rodin a rodin alkoholiků**

- **Mnoho z nich tráví většinu svého času na ulicích, protože jejich opatrovníci nemají peníze ani vůli poslat děti do školy.**

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTRY
EDUCATI
80X107

CENTRUM CHIBOLYA – cíle projektu

= umožnit základní vzdělávání dětem na ulici v chudých lusackých kompaundech a využití jejich potenciálu prostřednictvím volnočasových aktivit. Cílem je také naučit děti vytrvalé, pravidelné a kreativní práci.

To znamená:

1. Zajistit neformální základní vzdělávání pro 30 dětem z daného kompaundu v každém z center ročně
2. Zajistit předškolní výchovu 20 dětem z daného kompaundu v každém z center ročně
3. Zajistit volnočasové aktivity pro 60 dětí z daného kompaundu v každém z center ročně
4. Rozvíjet kulturní život v komunitě vystoupeními konanými minimálně jednou za 3 měsíce
5. Provádět osvětu v dané komunitě kompaundu prostřednictvím workshopů konaných minimálně jednou měsíčně
6. Zajistit lékařskou péči pro děti navštěvující centrum

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HOME BASED CARE CENTRUM

Spolupráce s řádem Passionistů

750 HIV pozitivních klientů

Vysoká prevalence v Chibombu (až 20%)

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HOME BASED CARE CENTRUM - aktivity

- Domácí péče o klienta: poradenství, asistence při denních povinnostech, materiální podpora
- Informační servis v centru: poradenství, ukázková zahrada, lékařské prohlídky
- Podpůrné skupiny: mládež – dívky, mládež – chlapci, muži, ženy, každá skupina provozuje aktivity za účelem získání příjmu
- Workshopy pro místní komunitu za účelem osvěty
- Trénink dobrovolníků
- Provozování knihovny s HIV/AIDS problematikou

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

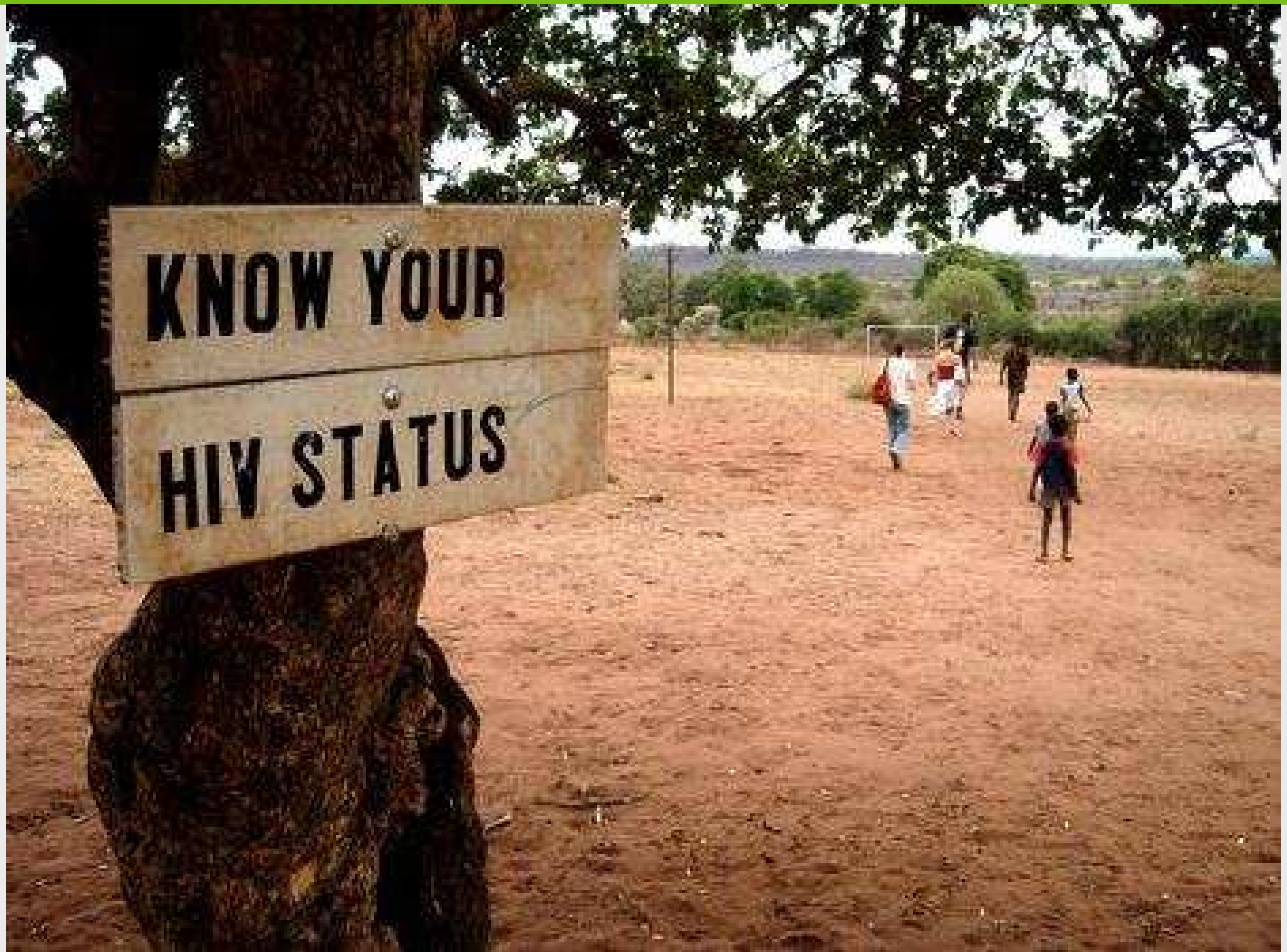
KNOW YOUR
HIV STATUS

TOGETHER
WE CAN

HOME BASED CARE – cílová skupina

1. HIV pozitivní
2. jejich rodinní příslušníci
3. Děti ovlivněni HIV/AIDS epidemií
4. Mládež – ve smyslu prevence
5. Komunita – zapojování HIV pozitivních a potírání stigmatizace

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CHILDREN'S TOWN

Škola a sirotčinec pro bývalé děti ulice a sirotky a zranitelné děti z okolních vesnic.

V rámci projektu bude u vesnice Malambanyama postavena profesionální pekárna, která bude sloužit jako školicí centrum a zároveň jako prodejna, kde si učni osvojí základy obchodních dovedností.

Učňovské kurzy pekař poskytují odborné vzdělání sirotkům a zranitelným dětem ve věku od 13 do 18 let.

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

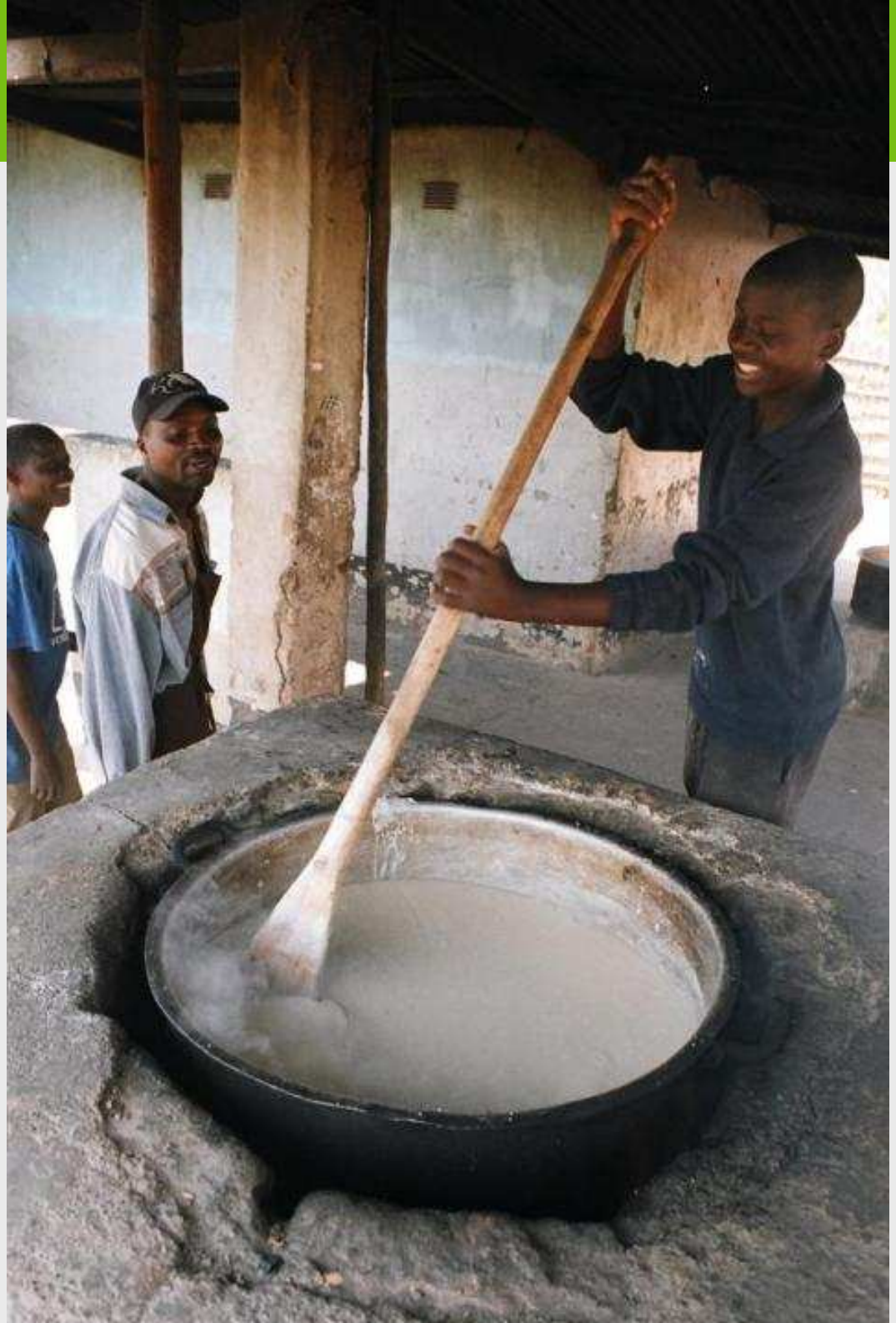

CHILDREN'S TOWN – cíle projektu

- **Poskytnout dětem odborné vzdělání, což zvýší jejich šance najít si po absolvování práci**

- **Projekt reaguje na obrovskou nezaměstnanost a nezaměstnatelnost absolventů základních a středních škol**

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkol: navrhnout vlastní projekt

Rozvojové problémy a situace:

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. HIV/AIDS

   – venkovská komunita o přibližně 2000 lidech má překvapivě vysokou HIV prevalenci. Mnoho z lidí jezdí pracovat do velkého města. Téměř zde neexistuje zdravotní péče, jedna místní klinika není vybavená. Lidé nejsou otevření, problém přesvědčit je k testování

Cíl: zjistit počet HIV pozitivních, zajistit snížení prevalence, zvýšit šance na přežití HIV pozitivních a zlepšit jejich životní standard

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Špatná hygiena a lékařská péče

Část jedné z nejchudších čtvrtí v hlavním městě Lusace dlouhodobě trpí šířením chorob jako je žloutenka, cholera, lidé trpí nedostatkem vitamínů. Je zde velká úmrtnost dětí, velké množství z nich umírá na průjmová onemocnění. Ve čtvrti je špatně vybavená klinika, za léky i ošetření se platí. Nemocnice je pak pro lidi finančně zcela nedostupná.

Cíl: zajistit zlepšení hygienických podmínek a návyků, zajistit přístup k pitné vodě, zajistit dostupnou lékařskou péči

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Neschopnost uživit sebe a vlastní rodinu

Venkovská oblast s neexistujícím oficiálním zaměstnavatelem. Lidé se živí zemědělstvím pro vlastní obživu, ne vždy tak však dokážou zajistit obživu celé rodině. Nejsou téměř schopni zajistit peníze na oblečení, léky, náklady spojené se školní docházkou dětí. Je zde snížený oběh peněz.

Cíl: zvýšit příjem rodin, zvýšit obchodní aktivitu v oblasti, zajistit trvale udržitelný zdroj příjmů v komunitě

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Děti ulice

V druhém největším městě jedné z provincií žije kolem 300 dětí na ulici. Jsou ve věku 6 – 18 let, většina z nich má rodiny, na ulici žije dobrovolně. Jsou závislí na čichání lepidla, většinou ve velmi špatném zdravotním stavu, především trpí pohlavně přenosnými chorobami. Častá je zde prostituce a kriminalita. Žijí pod mostem přes železniční trať nebo na tržišti

Cíl: zlepšit zdravotní stav dětí, zajistit jejich odchod z ulice, rehabilitovat je v rodinách nebo zařízeních, zabránit jejich návratu na ulici

esf evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Návrh musí obsahovat:

- Aktivity projektu (a pro jaké cílové skupiny jsou)
- Časový harmonogram (jak dlouho bude projekt běžet a kdy budou probíhat aktivity)
- Předpokládané výsledky projektu (jak projekt zlepší situaci)
- Finanční zajištění (jak zajistíte financování projektu)